

Poseban je naglasak na promociji zaštite i očuvanja prirode

produžen boravak posjetitelja, potencijalno poduzetničke inicijative kroz plasman proizvoda i slično.

Izvorni izgled tvrđave Grpašćak datira iz 1911. godine, kada je izgrađena kao vojna utvrda Austro-Ugarske Monarhije. Služila je isključivo kao vojna izvidnica austrougarske ratne mornarice. Tvrđava je godinama bila korištena kao vojna utvrda. Kroz to vrijeme je primala manje dorade, dogradnje i rekonstrukcije unutarnjih objekata. U novije doba utvrdu je koristila Hrvatska vojska, koja ju je prepustila "Parku prirode Telašćica".

Autohtoni proizvodi

Osim edukativne komponente centar će služiti kao komunikacijska točka za plasman autohtonih proizvoda i suvenira, bilo da se radi o direktnoj prodaji ili promociji i usmjeravanju prodaje prema ostalim lokal-

Ukupna vrijednost projekta je 25,2 milijuna kuna

nim proizvođačima. Ukupna vrijednost projekta je 25,2 milijuna kuna. Ukupni prihvatljivi troškovi su 15,5 milijuna kuna. Od toga 85 posto, ili 13,2 milijuna kuna, osigurano je iz EU fondova. ●

Cilj projekta bio je stvaranje atraktivne turističke destinacije

**NA CESTI KOD
PODORLJAKA**

**Osobni
automobil
završio na
krovu**

Na cesti kod Podorljaka prema Dvornicama jučer se dogodila prometna nesreća u kojoj su sudjelovala dva autobusa i osobni automobil koji se nakon

sudara okrenuo na krov. - Riječ je o jako opasnom zavoju gdje su i inače česte prometne nesreće. Naime, vozači zavoj "siječu" jer automobil na toj dionici zanosu pa sve na koncu završi loše. Županijske ceste bi trebale korigirati ovu dionicu - kazali su nam očevici prometne nesreće. Vijest o prometnoj nesreći potvrdili su nam i iz šibenske policije. Kako se doznaje, u tijeku je očevid te još uvijek nije poznata težina ozljeda vozačice automobila koji je završio na krovu.

ŠIBENSKI HR

DRUGI POLJOPRIVREDNI FORUM AGROMED U ŠIBENIKU

Panelisti i sudionici foruma na temu 'Meditranska poljoprivredna politika i demografija'

PRIVATNI ALBUM

Politike i rješenja za hrvatski Mediteran

➔ Jedan od najvećih strukturno razvojnih problema Mediterana danas jest brzo smanjivanje seoskog stanovništva koje nadilazi trend smanjivanja poljoprivrednog stanovništva - istaknuo je prof. dr. sc. Anđelko Milardović

U Šibeniku je održan Drugi mediteranski poljoprivredni forum AGROMED na temu "Meditranska poljoprivredna politika i demografija". Organizatori Forumu su Institut za europske i globalizacijske studije (www.inegs.com), Ministarstvo poljoprivrede RH, Grad Šibenik i Šibensko-kninska županija, a partneri su, među ostalima, bili Veleučilište u Šibeniku i Kninu.

BRANIMIR PERIŠA

Forum je sadržavao tri panela. Na prvome, međunarodnom, na daljinu su izlagali stručnjaci iz Španjolske, Italije i Grčke, iznoseći iskustva iz svojih zemalja, potom je održan panel pod nazivom "Politike i rješenja za hrvatski Mediteran suočen s deagrarizacijom i depopulacijom", a zaključno su poslušana izlaganja o "Specifičnostima poljoprivredne proizvodnje na jadranskim otocima i zaleđu u kontekstu deagrarizacije i depopulacije".

Izazov i za Europu

U Šibeniku su se okupili vodeći domaći agronomi, demografi, sociolozi sela i ekonomisti. Forum je moderirao Vedran Obućina, politolog i teolog iz Rijeke, a voditelj je bio prof. dr. sc. Anđelko Milardović, politolog i direktor Instituta za europske i globalizacijske studije. Taj Institut je zapravo "think tank", ili trust mozgova istraživača u različitim oblastima koji nastoje biti stvaratelji novih ideja i sugestija upravljačima na vlasti za provođenje određenih politika. - Jedan od najvećih strukturno razvojnih problema Mediterana danas jest brzo smanjivanje seoskog stanovništva koje nadilazi trend smanjivanja poljoprivrednog stanovništva - navodi Milardović. Taj izazov nije prisutan sa-

mo u mediteranskom prostoru, već je jedno od gorućih pitanja i na razini Europe kada je riječ o ulozi poljoprivrede i njome povezanim kretanjem i životom stanovništva u ruralnim i udaljenim područjima, poput otoka i zaleđa priobalnih turističkih središta, istaknuo je Milardović u svom uvodnom izlaganju na početku foruma, koji su pozdravili dr. Željko Burić, šibenski gradonačelnik, i Marko Jelić, šibensko-kninski župan. Populacijska politika, koju provodi država, morala bi se temeljiti na odgovarajućoj ekonomskoj, agrarnoj, regionalnoj, razvojnoj i kulturnoj politici - bitno različitoj od dosadašnje. U tom pogledu vrlo je značajno da se popravi i dalje nepovoljan položaj poljoprivrede u odnosu na industriju i usluge, da se prijeđe na decentralizirani model pomno odabrane industrijalizacije i urbanizacije, te da se puno više investira u prometnu i komunalnu infrastrukturu seoskih područja. Nakon provedenog popisa stanovništva u Hrvatskoj, ova tema postaje sve više aktualna, zaključuje Milardović, te nije slučajno što se ovogodišnji Forum održava u Šibensko-kninskoj županiji, prema posljednjem popisu stanovništva najviše demografski pogodenoj od svih jadranskih županija. U odnosu na prethodni popis stanovništva u šibenskom kraju je 12.751 stanovnik manje i pad iznosi 11,66 posto.

Radnici iz svijeta

- Ako se tako nastavi, na dugi rok neće nas više biti, a moj veliki prigovor odnosi se na sve Vlade unatrag 30 godina, i lijeve i desne, koje nisu napravile ni izdaleka dovoljno da se ti trendovi ublaže. Demografski osiromašen prostor bez proizvodnje hrane postaje pitanje nacionalne sigurnosti. Tko će

se baviti poljoprivredom i ekonomijom? - istakao je govornik. - Ima li smisla da sada radnu snagu za čitav niz poslova tražimo po svijetu, a da naši ljudi odlaze iz zemlje? - pita se Milardović. Za prof. dr. sc. Ivu Grgića s Agronomskog fakulteta u Zagrebu, jednog od panelista, turizam je bio "pravi udarac čekićem u čelo" poljoprivredi, dok su ljudi shvatili da za manje rada u turizmu mogu uprihoditi dosta više nego od plodina s polja. S time izostaje sinergijski učinak turizma i poljoprivrede, međutim, u zadnje vrijeme javlja se ideja o povezivanju, i to će biti velika prilika za oporavak jadranskog agrara i ruralnih područja, smatra Grgić. - Mi ovdje govorimo o mediteranskoj politici u poljoprivredi koja još uvijek ne postoji, no ministarstvo je voljno što skorije posebno tretirati mediteranski prostor. Država, međutim, ni-

je svemoguća, te je velika odgovornost na stanovništvu toga područja da pokaze inicijativu, prema čemu bi se onda određivale državne mjere. Mi smo u prošlosti imali puno projekata gdje se planiralo odozgo, no bez odjeka u lokalnom - zaključio je Ivo Grgić.

Robert Hadžić, konzultant i stručnjak za poljoprivredu i ruralni razvoj, također je jedan od panelista. On je i čovjek s terena i smatra da problemi, ma koliko ih bilo, nisu nerješivi. Uz određene mjere i instrumente i mogućnost različitih fondova, ciljevi nisu nemogući, a negativni trendovi u poljoprivredi mogli bi se u kratkom roku promijeniti. Naravno, prvo treba motivirati mlade preko obrazovnog sustava, usporedo sa stimulativnim mjerama države poput smanjenja poreza i drugih rasterećenja, da ljudi mogu živjeti od agrara.

Za razvoj agrara

Treba napraviti kao u susjednim zemljama Mediterana, gdje je poljoprivreda u daleko boljoj poziciji, kazao je Hadžić i naveo primjer mladih kozara na Sardiniji, bračnog para kojima je država propisala 30 posto jeftinije troškove zdravstvene zaštite, a na početku posla dobili su i 35 tisuća eura nepovratne državne pomoći. A mi uistinu imamo mogućnost da kroz turizam prodajemo ekološki uzgojene proizvode agrara. Ne da ih dajemo budžasto, nego skuplje s obzirom na način proizvodnje. To je orijentacija i EU-a, tako da ne vidim razloga da se razvoj agrara ne dogodi. Prema Hadžiću, država bi poljoprivrednu politiku trebala spustiti prema lokalno, a onda da zadrži kontrolu provedbe - i dakako, trošenja novca. Koliko je važno osigurati poticaje, jednako je bitno ustanoviti nadzor utroška novca, smatra Robert Hadžić. ●

Prof. dr. Anđelko Milardović, voditelj Forumu AGROMED

PRIVATNI ALBUM